

ہرچی بیت تو حال بہ دے

ہرچی بیت تو حال بہ دے

پہ دومی کلاس ۽ نودہراں (بلوچی)
ہفتک نمبر 3-4

نہشتہ کار: شکور زاہد
عکس کار: زارا

BALOCHI

لوگ ء درکپ ئے پہ گوازی
ایوک بہ بے یا گوں بازی
چہ مات ء پت ء پچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

۱

کے گُشتِ بیا گوں من بریں
کے اگاں ترا چیزے بدنت
چہ مات ء پت ء پچ چیر مہ دئے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دئے

2

همراه مه بو تو کسی مه رو
موکل که بیت تو لوگ ء به رو
چه مات ء پت ء پچ چیر مه دے
هرچی به بیت، تو حال به دے

3

چیزے اگاں تئی گار بہ بیت
دل چہ غماں بزار بہ بیت
چہ مات ء پت ء پچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

چم بندی کن ئے یا کہ تچ ئے
یا ہمراہاں گوں گوازی کن ئے
چہ مات ء پت ء پچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

6

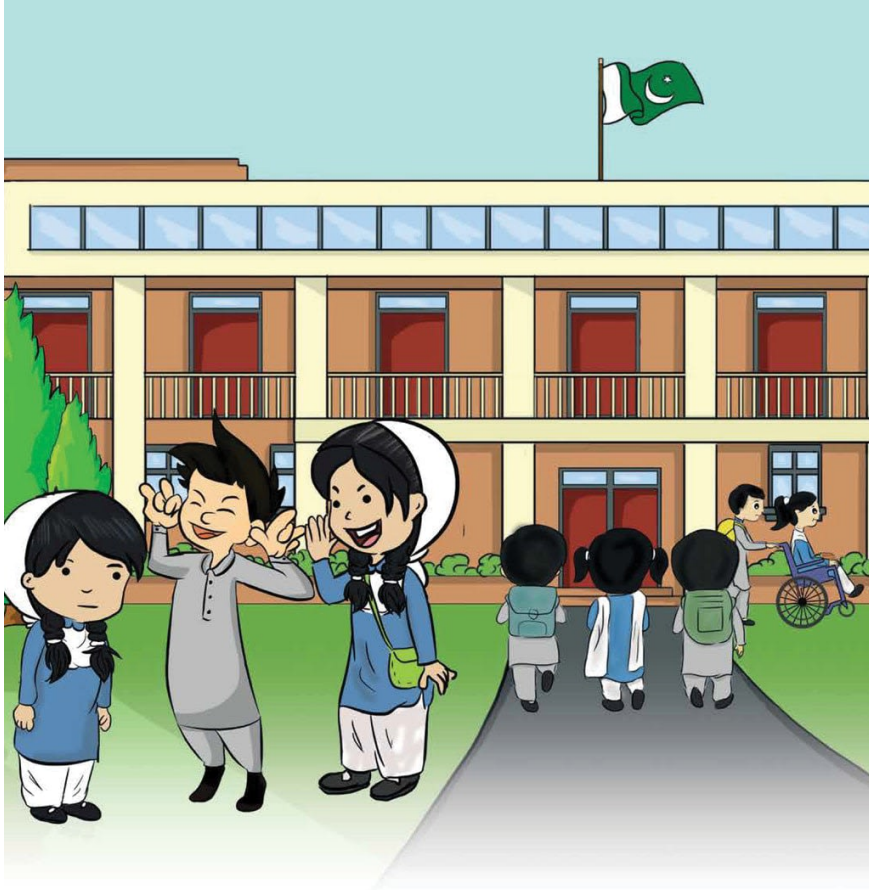
کے گُشتِ بیا زراں بہ زور
یل دے پُشیں گپاں مہ زور
چہ مات ء پت ء پچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

7

ہمسایہ دنتیں ترا حبر
تو ہم بہ کن اُپار ء صبر
چہ مات ء پت ء ہچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

8

کسے بہ کنت کہ چوایے
جوانیں نہ بیت آ ہمارے
چہ مات ء پت ء پچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

کسے اگاں بیت چہ تو زہر
پہلِ بے کن، مہ بو دل قہر
چہ مات ء پت ء ہچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

10

شور ءِ گوں جگا وائی ءِ
 بیا لُیب کنیں یکجاہی ءِ
 چہ مات ءِ پت ءِ ہچ چیر مہ دے
 ہرچی کہ بہ بیت، تو حال بہ دے

گہاں ہے تو یات بہ کن
چمّاں پہ ترس تو بند مہ کن
چہ مات ء پت ء ہچ چیر مہ دے
ہرچی بہ بیت، تو حال بہ دے

12

بگ بکس (BIG BOOKS) پہلی کلاس ء

پاکستان ریڈنگ پروجیکٹ پہ امریکی گل (USAID) پہ میان استمانی دیروی ء مک ء بگ بکس کڑنگیں ہفت سالی پروگرام ایت۔ ایشی ء مراد پاکستان ء صوبائی ء ہندی وانگ ء زاگی ادارگانی مک ء نوربرانی وانگ ء سچ ء وڈینگ ء گسترکنگ ایت۔ اے پروجیکٹ ء 2013 ء وانگ ء زاگی موادانی رد ء ہندی کار بگ بکس کڑنگ۔ اے مواد کساس پانزدہ ہزار استادان ہندی کلاس ء وانینگ ایت۔ پی آر پی ء ٹرینینگ ء وڈ ء استادانی تجربت ء گول موادانی چار ء تپاس ء ایشانی آڈ ء جنجالاں شریں وڈے چار ایت ایت ء شریں آسرے درانگ۔ پی آر پی ء اے آسرے گیشتر جوانیں گالنج زرتک ء اولی کلاس ء وانگ ء کاری مواد جوانی ء چار ء تپاس ء پد شرتز ء گسترکڑنگ ایت۔ اے درانی وانگ مواد جتانیں صوبہانی کینینیں اسکولاں اولی کلاس ء نوربراں گول چکاسگ ہم بوتک ایت۔

بلوچی ء اے کتاب پاکستان ریڈنگ پروجیکٹ ء ہفت سالی جہدانی برورد ایت کہ اے پہ بگ بکس کلاس ء نوربراں نمبشتہ کنگ بوتک۔ اے کتاب ء مستریں مول ایش ایت کہ کلاس ء نوربراں بلوچی وانگ ء حب ء واگ پیداک بہ بیت۔ اے کتاب نوربراں وانگ ء وڈ ء جتانیں جہت ء چوش کہ توار ء پچار (Phonemic Awareness)، لبرگنج (Vocabulary)، توارینک (Phonics)، روانی ء زانگ ء پچارگ (Comprehension & Fluency) ء مک دینگ ایت۔ اے کتابانی سوب ء نوربر لبرانی توار، پچار، روانی ء گش وڈ ء ہیل کڑت کن ایت۔

پہ اے کتاب ء وانگ ء ہاسیں دگوشی دینگ بوتک کہ وانگ ء دیروی دینگ ء پہ ہیلکاری ء جُست ء پُرس ء مک ء پکر/حیال ء موہ دینگ بوتک دانکہ نوربر ہیلکاری ء نیام ء ارزان ء چہ گران ء نیمگ ء شُت بہ کنت ء ارزانی ء ہیل کڑت بہ کنت۔ بلکیں حیالی ء دکنیں جُست ء پُرس ء سوب ء آسہ ء کارست ء آئی ء عجب ء ہم پوہ بہ بیت۔ اے کتاب نوربرانی وانگ کچ ء کیل ء حساب ء رد ء ہند دینگ بوتک ایت ء نمبشتی کار ہم دینگ بوتک ایت۔

پاکستان ریڈنگ پروجیکٹ ء تہا جہل ء دانگیں مواد ہوار ایت۔

■ ٹی آئی جی ماڈیولز	■ وڈیوز	■ بگ بک	■ گالوبگانی چارٹ
■ درونقی پیشبندی	■ ورک بک	■ فلیش کارڈ	

اے کتاب ء موادانی چاپ ء شنگی ء اے گپ ء جوانی ء خیال دارگ بوتک کہ چہ ردیاں پک بہ بیت۔ ملے وانگ ء میان ء ایشانی اندر ء جتانیں ردی ء زوری یے اگاں گندگ بیت تہ ایشانی بابت ء پاکستان ریڈنگ پروجیکٹ ء ضلعی ء صوبائی یا ہندی کارگساں سریدی بدی ایت۔ شے مک ء منت وار ہیں۔

پہ استادوں رہشونی

(پیش گشتی، گوستگستیس سریدی ء چاپ بوتگستیس لیکہ)

اولی روج

(لہز گنج: بلوچی، ماتی اچا گردی زبان ء آب ء کالیوکانی توار ء مشق)

دومی روچ

وانگ ء پد

« تاکدیم 7 ءے جل اِتے گارڈ ءمؤں وقی کالوار ءے وان اِت۔ دَکسے شحیت بیا
زراں ہے زور۔۔۔۔۔ مل دے پُشپین ءگیاں مہ زور»
« گوں نور براس ہوار لبرانی ہتھوڑاں لبز جوڑ ءے کن اِت ءے وان اِت۔
لبر: لوگ، گب، چہ، مات، حال، چرانی، گاوی

بوت کنت شئے کلاس ء لہتیں انہیں زہگ بہ بنت کہ آہنی ماتی زبان بلوچی مہ بیت، اے جُست ء چہ انہیں زہگاں بہ کن یت۔

سمر تاک ء پیش بدارات ء جست به کن ات، ”شمسے زبان ء مات ء پت ء چے سُس
 انت؟“

« تاکدم 5 ء ٲاگ اداستار ء عكس ء ٲش به دارا ء بهجت به كن اء كه شمعے زبان ء ٲاگ اداستار ء ء ٲس كه انت ؟

« تاکدم 5 ء كارڈ ء ٲزے الاں تنی كار ٲ به بیت ء به وان اء ء نوربراں وقی زبار ء شعلے ء به شس ات ؟

وانگ ء پیش

نود در بران و کتب و سرتاک و پیشداران و جست به کنات:

« چرے عکس، شہناج گندگا، ات؟ زہگ چے کنگا، انت؟ »

« کتبہءِ سر حال چے انت؟ »

وانگ ۽ نام ۽

« تا کہ ہم 2 ء عکس ء پیش بہ دار اِ ت ء جُست بہ کن اِ ت کہ اِے مرد زہگ ء
ہے دنگ ء انت؟

« تاکدیم 2 ء پیش سے وا

زورگ ۽ ٻڙگا انت؟

وانگ ء پد

« تاکدیم 5ء پیش بہ دارات ء تاکدیم ء بنداتی ء گڈی لہز ء مجست بہ کن ات۔

« وہ دے در آمدے ہمراہ بوگ و غنیت مردم پر چاہے تھیت؟ »

« اگاں کے زر ما داو یہ دنت یر جا زورگ مہ بنت؟

« ہمک گئے مات و پت و حال و تنگ پر جا الی انت؟ »

سیمی روریج

(لہز گنج: گالری میچ ء گالیند)

حارمی روتج

(زانشی مجست ء وئی زند ء مابت ء سیاوی)

وانگ ء پد

« کئی ہے مابتء انت؟ »

« جہ درامداں چیزے زورگ ء ورگ ءے بیت؟

« وہ دے مردم ٹٹی بیت مات ء پت ء پر جا حال یہ دنت؟

« کئے ترا بودنی دنگ و گوشت کُرتنگ؟ »

« کے گوں شازمر بوتگ؟ شمنے ~ وشان کنگ ء حے کُرنگ؟

« اے شعرء کُحام کُحام شرمیں گب است أنت؟ »

« اے شعر و درستاں جہ گیش شمارا کُھام گت جوان لگ ات ءُ یرحا؟

وانگ ء پد

« تاکدیم 11 ء ”شور ء گوں جگا وای ء“، ”شور ء جگا“ ء بزانت کولکد ء حاک

کنگ انت۔ ”شور و جگ“ ۽ ڳالروءَ ڪارمرز نه ڪن اٿ ۽ درور نه دئ اٿ۔

چوشکہ ”چٹکاں شور، چٹا کرت گڑا مات، آہان، مکن کُرت۔ نوں جہ نور در براں

”شورءِ حگا“ ۽ ڳالرواڻ ڪارمرز به ڪننائين ايتـ

« تاکدیم 8 ء ”تو ہم سے کن اویار ء صبر“، ”اویار ء صبر“ ء بزرانت برداشت

کنگ انت۔ ”اوپار ء صبر“ ء گالرد ء کار مرز نہ کن ات ء یک درورے نہ

دئے ایت۔ چوشکم ”منی اوپارء صبر نہ شت وہدے منی کلم گار بوت۔“ نوں

جہ نودر براں ”اویار ء صبر“ ء گالرداں کارمرزہ کنائن ایت۔

